

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΥΠΟΔΕΙΞΙΝ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΔΡΑΝ

ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

Τ. ΚΟΜΝΗΝΟΥ

ΤΕΥΧΟΣ Β'

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ

«Sie peitschen den Quark, ob
nicht etwa Creme daraus wer-
den wolle» GOETHE

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1911

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΥΠΟΔΕΙΞΙΝ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΔΡΑΝ

ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

Τ. ΚΟΜΝΗΝΟΥ

ΤΕΥΧΟΣ Β΄

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ

«Sie peitschen den Quark, ob
nicht etwa Creme daraus wer-
den wolle» GOETHE

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1911

Депозит : 279/1954

Наименование А. X. БОЙПАЗОВ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἡ ἔκθεσις τῆς κριτικῆς ἐπιτροπείας διὰ τὰς ἔδρας τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς, τὸ μὲν ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἐν τῇ Βουλῇ ἀγορεύσεως τῶν ἀξιολόγων βουλευτῶν κ. κ. Σλήμαν, Νέγρη καὶ Ζαμάνου, κατέπεσεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἀπάντων τῶν δυναμένων νὰ κρίνωσι καὶ ἐχαρκτηρίσθῃ ὡς ἀποτέλεσμα **ἀσυστόλου συναλλαγῆς**, διεξαχθείσης εἰς βάρος τοῦ ἀνωτάτου ἡμῶν ἰδρύματος καὶ ἣ ὁποία παρέσυρεν αὐτοὺς εἰς δεινὰς παρανομίας. Ἐν τούτοις ἡμεῖς θεωροῦμεν ὡς ἐπιβεβλημένον καθήκον ν' ἀναλύσωμεν λεπτομερῶς καὶ ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως τὴν ἔκθεσιν τῆς κριτικῆς ἐπιτροπείας ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κρίσιν αὐτῆς περὶ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν ἔδραν τῆς Ὀργανικῆς Χημείας καὶ νὰ καταδείξωμεν δι' ἐπιχειρημάτων ἀκαταμαχῆτων, ὅτι οἱ κριταὶ ἡμῶν μεροληπιτοῦντες οὐ μόνον παρενόμησαν, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ συναλλαγή καὶ τὰ προσωπικὰ πάθη ὑπῆρξαν τὸ μόνον αὐτῶν μέλημα οὐχὶ δὲ ἡ ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια!...

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ

Πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς ἐκθέσεως εἶνε νομίζομεν ἀπαραίτητον ὅπως ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐπιτροπείαν κ. κ. κριταὶ ἦσαν ἀρμόδιοι πρὸς ἔλεγχον εἰδικῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς Χημείας, κατὰδειξιν τῆς σημασίας καὶ ἀξίας αὐτῶν καὶ ὑπόδειξιν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὴν ἔδραν τῆς Ὄργανικῆς Χημείας. Διὰ τῆς ἐξετάσεως ταύτης θὰ καταφανῶσι τὰ αἷτια τὰ προκαλέσαντα τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπιτροπείας.

Δ. Ἀραπίδης. Ὁ κριτὴς οὗτος κατὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἔδει νὰ κρίνῃ τοὺς ὑποψηφίους καθηγητὰς τῶν ἐδρῶν τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας, ἐπομένως θ' ἀπασχολήσῃ ἡμᾶς περισσότερον τῶν λοιπῶν δύο. Καὶ διὰ μὲν τὴν φυσικὴν ὁ κ. Ἀραπίδης ἀπεριφράστως εἶπεν εἰς ἡμᾶς, ὡς καὶ εἰς ἑτέρους ὑποψηφίους, ὅτι δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ κρίνῃ τοὺς φυσικοὺς παρὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ ὅτι, ἐὰν ἐπιμείνουν νὰ κρίνῃ αὐτὸς καὶ περὶ τούτων, εἶνε ἠναγκασμένος νὰ παραιτηθῇ, ἀλλ' ὁ κ. Σκουῖφος τὸν ἠμπόδισεν εἰπὼν ὅτι *λίγο αὐτὸς* (ὁ κ. Σκουῖφος) *λίγο* ὁ κ. Καραθεοδωρῆς θὰ κρίνουν τοὺς φυσικοὺς. Δηλαδή κατὰ Goethe: «Der eine Bruder brach Töpfe, der andere Krüge» Verderbliche Wirthschaft. Τὸ γεγονός τοῦτο ἐπιβεβαίωσεν ἡμῖν ὁ κ. Σκουῖφος. Διὰ δὲ τὴν Χημείαν καὶ μάλιστα τὴν Ὄργανικὴν ὁ κ. Ἀραπίδης δὲν παρουσίαζεν ἐνδείξεις ἱκανότητος, ὡς τοῦτο τυγχάνει πασίγνωστον. Ὁ κριτὴς οὗτος τυχῶν ποτε πολυτεχνικῆς μορφώσεως, ὅπως διαφόρου τῆς πανεπιστημιακῆς, εἶνε παντελῶς *ἀνίκανος* νὰ κρίνῃ χημικοὺς καὶ μάλιστα ὑποψηφίους καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς ἄλλωστε εἶμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν καλῶς, ἐπειδὴ διετέλεσεν ὡς βοηθὸς ἡμῶν μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν αὐτοῦ. Ἄλλωστε τὴν ἀναρμοδιότητα τοῦ κ. Ἀραπίδου εἰς τὴν Χημείαν ἀποδεικνύει ἀναμφισβητήτως ἡ παρ' αὐτοῦ ἐκτελεσθεῖσα ἀνάλυσιν τῶν ὑδάτων Τσαγγεζι καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς *σκληρότητος* αὐτῶν, ὡς ἐὰν τὸ ἱαματικὸν ὕδωρ χρησιμεύει πρὸς πλύσιν. Τὸ μέγιστον τοῦτο σφάλμα, ὅπερ εἰς πάντα χημικὸν προκαλεῖ φρίκην, ἀποτελεῖ ἅμα καὶ τὸ μόνον προῖον τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ 25ετίας περίπου ἐπιστημονικῆς δράσεως τοῦ κριτοῦ τούτου.

Πλὴν τούτων ὁ κ. Ἀραπίδης διωρίσθη ὑπὸ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν πραγματογνώμων διὰ τὴν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τοῦ Χημείου ἐπελθοῦσαν ζημίαν, οἱ δὲ κ. κ. Ἀθανασιάδης καὶ Ζέγγελης διωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Ἄραγε ἡ συνεργασία αὕτη δὲν ἔχει ἐπίδρασιν τινα οὔτε σχέσιν οἰανδήποτε πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς κριτικῆς ἐπιτροπείας; Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι καὶ τοὺς δύο τούτους συνεργάτας του ὑπεστήριξεν ἐνθέρμως ὁ κ. Ἀραπίδης. Ἐπίσης ἀληθὲς εἶνε, ὅτι ἐν τῇ ἐπιτροπείᾳ, *ἐλησμόνησεν* ὁ κριτὴς οὗτος τὴν δήλωσιν αὐτοῦ περὶ τῆς μὴ εἰδικότητός του εἰς τὴν Φυσικὴν. Ὁ κ. Ἀραπίδης καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἄλλους ὑποψηφίους ἐδήλωσεν ὅτι *πισθῆεις ὑπὸ τῶν προϊσταμένων του* Οἰκονομίδου καὶ Σ^ας ἐδέχθη τὴν θέσιν τοῦ κριτοῦ, οἱ δὲ προϊστάμενοί του εἶνε ὡς γνωστὸν στενότατοι φίλοι τοῦ κ. Ζέγγελη.

Ἐναντίον τοῦ διορισμοῦ τοῦ κ. Ἀραπίδου ὡς κριτοῦ ἐγκαίρως διεμαρτυρήθημεν δι' ὑπομνήματος πρὸς τε τὸν κ. Ὑπουργὸν καὶ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν προβάλλοντες τὸ ἀναρμόδιον τοῦ κριτοῦ τούτου ὡς τυγχάνοντος συγγενοῦς καὶ συνδεομένου διὰ στενοτάτης φιλίας μετὰ τῶν ὑποψηφίων κ. κ. Τσακαλώτου καὶ Ζέγγελη.

Ὁ κριτὴς οὗτος μακρὰν πάσης πανεπιστημιακῆς κινήσεως οὐδόλως εἶνε δυνατὸν νὰ γνωρίζῃ *τὴν διδακτικὴν ἱκανότητα* τῶν ὑποψηφίων, περὶ ἧς ὁ νόμος σαφῶς διαλαμβάνει.

Θ. Σκούφος. Ὁ κριτὴς οὗτος, οὐδὲν πέραν τῆς παλαιοντολογίας γνωρίζων, εἶνε παντελῶς ἀναρμόδιος νὰ κρίνῃ χημικούς, διότι ἀγνοεῖ καὶ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιστήμης ταύτης, ὡς ἄλλωστε καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἄλλους συνυποψηφίους μετὰ περισσοῦς εἰλικρινείας ὡμολόγησεν. Ἐν τούτοις εἰς σημαῖνον πρόσωπον λόγου γενομένου περὶ ἡμῶν ἐδήλωσεν ὁ κριτὴς οὗτος ἀπεριφράστως, ὅτι *ἐφ' ὅσον εἶνε αὐτὸς καθηγητὴς δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον* καὶ ὅτι *θὰ μᾶς πολεμήσῃ ἐπειδὴ προτιμᾷ νὰ ἔχῃ ἡμᾶς ἐχθρὸν ἐκτὸς τῆς Σχολῆς παρὰ ἐν αὐτῇ*. Νὰ συναγάγωμεν λοιπὸν ἐκ τούτων, ὅτι αἱ κρίσεις τοῦ κ. Σκούφου ρυθμίζονται συμφῶνως πρὸς τὰ προσωπικὰ πάθη καὶ οὐχὶ ἀπὸ ὑψηλοτέρας ἐπιστημονικῆς περιοπῆς;

Ὁ κριτὴς οὗτος, ὡς ἐγγύτατα εὐρισκόμενος εἰς τὸ ἐργαστήριον ἡμῶν, δύο ἰδίως ὑψηγητῶν τὴν *διδακτικὴν ἱκανότητα* ἦτο δυνατὸν νὰ παρακολουθήσῃ, ἡμῶν καὶ τοῦ κ. Κτενᾶ. Ἐν τούτοις περὶ μὲν τῆς ἡμετέρας οὐδόλως ἀναφέρει, περὶ δὲ τῆς τοῦ κ. Κτενᾶ τούναντίον πολλὰ καλὰ (ἀληθῆ ἄλλωστε) λέγει. Τονίζομεν ἰδιαιτέρως

τὸ γεγονός τοῦτο, διότι τὸ μόνον ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ὁ κ. Σκοῦφος ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς ἡμῶν δράσεως, εἶνε ἡ διδακτικὴ ἡμῶν ἱκανότης, ἔχομεν δὲ πάντα λόγον νὰ μὴ ἀμφιβάλωμεν, ὅτι ὁ κριτὴς ἡμῶν οὗτος, καλῶς γνωρίζει τὸ ἡμέτερον προσὸν τοῦτο, καθότι συν-ἐπιπτε νὰ διδάσκη ἀμέσως μεθ' ἡμᾶς εἰς τὴν αὐτὴν αἴθουσαν.

Ὁ κριτὴς οὗτος θὰ ἔτυχεν ἴσως ν' ἀκούσῃ ποτὲ τὸ γνωμικὸν τοῦ **Goethe**: Der Undank ist immer eine Art Schwäche. Ich habe nie gesehen, dass tüchtige Menschen undankbar gewesen.

Κ. Καραθεοδωρῆς. Περὶ τοῦ κριτοῦ τούτου, ὅστις εἶνε μαθηματικὸς θὰ ἦτο βεβαίως περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶνε *τελειῶς ἀσχετος* πρὸς τὴν χημείαν. Ἐν τούτοις διεδόθη, ὅτι ὁ κ. Καραθεοδωρῆς ὑπέδειξεν εἰς τοὺς ἀρμοδίους τίνες οἱ ἀριστοὶ χημικοί, ἔφερε δὲ μάλιστα μεθ' ἑαυτοῦ δι' ὅσους ἐκ τῶν ὑποψηφίων ἐνδιεφέρετο καὶ πιστοποιητικὰ ἐκ Γερμανίας. Ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ κ. Καραθεοδωρῆ ἐκίνησε τὴν ἀγανάκτησιν πάντων τῶν ὑποψηφίων. Ὁ κριτὴς οὗτος κατὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν ἐν λόγῳ πιστοποιητικῶν παρέλειψε βεβαίως νὰ ζητήσῃ τοιαῦτα καὶ δι' ἑτέρους ὑποψηφίους ἔχοντας νὰ ὑποδείξωσιν ἐργασίας τιμώσας τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην. Ἐὰν κατόπιν παραλληλισμοῦ καὶ συγκριτικῆς μελέτης τῶν ἐργασιῶν τῶν ὑποψηφίων ἔφερον ὁ κ. Καραθεοδωρῆς πιστοποιητικὰ ἢ γνωματεύσεις περὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑποψηφίων, ταῦτα θὰ ἦσαν εὐπρόσδεκτα παρὰ πάντων, συγχρόνως δὲ θὰ ἐτίμων αὐτόν, διότι θὰ ἠδύνατό τις νὰ διαγνώσῃ τὴν ἀγαθὴν πρόθεσιν τοῦ κριτοῦ τούτου ζητοῦντος λίαν φιλοτίμως νὰ φωτισθῇ παρὰ ξένων ἐπὶ ζητημάτων, δι' ἃ ἐκ τῶν προτέρων ἐγνώριζεν, ὅτι δὲν θὰ εὔρη παρ' ἡμῖν ἀρμοδίους ἐν τῇ ἐπιτροπείᾳ. Ὑποβάλλων ὁμοῦς ὁ κ. Καραθεοδωρῆς ἰδιαιτέρας γνώμας καὶ κρίσεις ἐπὶ ξένης ἐπιστήμης περὶ *ᾠρισμένων* ὑποψηφίων. δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ νὰ προκαλέσῃ τὰς ἀμφιβολίας περὶ τοῦ ἀμερολήπτου τῆς ἐνεργείας του.

Ὁ κριτὴς οὗτος, πλὴν τῆς ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ εἰς τὴν χημείαν, ἦν καὶ παντελῶς ξένος πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν πανεπιστημιακὴν κίνησιν, ἐπομένως ἀδύνατον νὰ γνωρίξῃ τὴν *διδακτικὴν ἱκανότητα* ἐκάστου ἐκ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὰς διαφόρους ἔδρας. Καὶ ὁμοῦς ἀνεπιφυλάκτως ὑπέγραψεν ἐν τῇ ἐκθέσει, εἶχεν ἄραγε καὶ περὶ τοῦ προσόντος τούτου ἐκ Γερμανίας πιστοποιητικὰ; Ὡστε δικαίως ὁ **Goethe** λέγει: Die Mathematik vermag kein Vorurtheil wegzuheben, sie kann den Eigensinn nicht lindern, den Parteigeist nicht beschwichtigen, nichts von allem Sittlichen vermag sie.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

ΑΠΟΚΡΥΨΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

Καταγγέλλομεν δημοσίᾳ καὶ ἐνώπιον ὀλοκλήρου τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου τὴν πρωτοφανῆ καὶ ἀνάρμοστον προᾶξιν τῆς ἐπιτροπείας, τοῦ ν' ἀποκρύψῃ καὶ οὔτε νὰ σημειώσῃ καὶ σειρὰν ὀλοκλήρων ἐργασιῶν καὶ διατριβῶν ἡμῶν τὰς ἑξῆς:

1. **Über einen neuen synthetischen Übergang von der Fettreihe in die aromatische. Universitätsberichte zu Athen.** 1910. σελ. 204 - 227.

2. **Über die Radioaktivität der griechischen Heilquellen.** 1909. Ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν κ. κ. Α. Δαμβέργη καὶ Β. Αἰγινήτου.

3. **Über die amtliche Prüfung des in Griechenland eingeführten Ghininum hydrochloricum und der dasselbe enthaltenden Dragées.** 1910. Ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Δαμβέργη.

4. **Über einige Schwefelquellen, Soolquellen und alkalische Quellen von Griechenland.** 1909. Ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Δαμβέργη.

5. **Ἡ Χημεία ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἐπιστήμῃ.** 1893.

6. **Ὁδηγὸς πρὸς χρῆσιν τῆς ὀργανικῆς χημείας τοῦ κ. Ζέγγελη.** 1908.

7. **Ἀνάλυσις τῶν ἐπιστημονικῶν ἔργων Τ. Κομνηνοῦ.** 1911. Ἐν τῇ μονογραφίᾳ ταύτῃ περιλαμβάνεται ἡ καταδικάζουσα τὸν κ. Τσακαλώτον γνωμάτευσις τοῦ καθηγητοῦ Gabriel.

8. **Ἀνάλυσις τῶν ἔργων τοῦ κ. Τσακαλώτου.** Ὑπόμνημα 40 σελίδων, ὅπερ ἐπέμψαμεν εἰς τὴν ἐπιτροπείαν διὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ περὶ τούτου οὐδὲν ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις τῆς κριτικῆς ἐπιτροπείας, οὐδὲ ὑπῆρχεν ἐντὸς τοῦ δέματος τῶν ἐπιστραφέντων ἡμῖν ἔργων, ὡς ὁ ἀρμόδιος τμηματάρχης ἐβεβαιώθη.

Τὴν ἀπόκρυψιν ταύτην τῶν ἔργων ἡμῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἀφίνομεν νὰ χαρακτηρίσωσι καταλλήλως οἱ ἀρμόδιοι. Εἰς τί νὰ συνέτεινεν ἄρα γε ἡ ἀπίστευτος αὕτη παραποίησης τοῦ καταλόγου τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν ;!!...

Η ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΑΣΥΣΤΟΛΩΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΣΑ

Ὁ νόμος πλὴν τῶν ἔργων τονίζει καὶ τὴν *διδασκικὴν ἰκανότητα* τῶν ὑποψηφίων. Ἄλλ' ἢ ἐπιτροπεΐα, ὅπου μὲν ἐνδιαφέρεται νὰ εἰσαγάγῃ νεανίσκους στερουμένους τοῦ προσόντος τούτου π. χ. εἰς τὴν Φυσικὴν, εἰς τὴν Ὀργανικὴν Χημείαν κ.τ.λ. οὐδὲν ἀναφέρει, προκειμένου ὅμως περὶ τῆς Ἐνοργάνου Χημείας, τῆς Βοτανικῆς καὶ τῆς Ὀρυκτολογίας κ.τ.λ. παραδόξως ἡ ἐπιτροπεΐα ἀναμιμνήσκειται τοῦ ἐν τῷ νόμῳ ὀριζομένου προσόντος τούτου καὶ τὸ τονίζει ὅσον δύναται.

Ἡ πράξις αὕτη τῆς ἐπιτροπεΐας ὡς μόνον σκοπὸν εἶχε τὴν παρασιώπησιν τοῦ τοῖς πᾶσι γνωστοῦ ἡμετέρου προσόντος τούτου, καθότι ἐὰν τὸ ἀνέφερε θὰ ἦτο ἠναγκασμένη νὰ προτείνῃ ἡμᾶς διὰ τὴν ἔδραν τῆς Ὀργανικῆς Χημείας.

ΥΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΣΕΙΡΑΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΟΣ

Ἐνῶ ὁ σχετικὸς νόμος οὐδόλως διαλαμβάνει περὶ ταξινομήσεως τῶν ἐπιλαχόντων κατὰ σειρὰν ἰκανότητος, ἡ ἐπιτροπεΐα, ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἀναπληρωματικῶν δημοτικῶν συμβούλων ἢ παρέδρων, ἔταξε μετὰ τὸν κ. Τσακαλῶτον κατὰ σειρὰν τοὺς κ.κ. Ζαχαρίαν, Βέην καὶ Κομνηνὸν κ.τ.λ. Ἄλλ' ἢ πράξις αὕτη τῆς ἐπιτροπεΐας οὐδόλως δικαιολογεῖται καὶ ἔχει ἂν δὲν ἀπατώμεθα ἓνα καὶ μόνον σκοπὸν, νὰ ἀποκλείσῃ ἡμᾶς. Ἐπειδὴ δηλαδὴ εἰς τὴν γενικὴν γνώμην τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιστημόνων καὶ τῶν δυναμένων νὰ κρίνωσιν, εἴμεθα ὁ ἐνδεδειγμένος διὰ τὴν ἔδραν τῆς Ὀργανικῆς Χημείας καὶ λόγῳ ἔργασιῶν καὶ συγγραφῶν καὶ πολυετοῦς εὐδοκίμου διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τούτου, ἐσκέφθη ἡ ἔντιμος ἐπιτροπεΐα, ὅτι ἐὰν προτείνῃ μόνον τὸν προστατευόμενόν της κ. Τσακαλῶτον, οὗτος, λόγῳ τῆς μὴ εἰδικότητος, ἦν καὶ αὕτη ἡ ἐπιτροπεΐα ὁμολογεῖ, εἶνε ἐπόμενον νὰ μὴ διορισθῇ καὶ τότε εἶνε βέβαιον, ὅτι θὰ διορισθῇ ὁ ἐνδεδειγμένος. Ἔθεσε λοιπὸν ἡ ἐπιτροπεΐα ἐμπόδια τοιαῦτα, τὰ ὅποια νὰ θεωρηθοῦν ἀνυπέβλητα προτάσσουσα δύο ἄλλους ἐν εἶδη ὀδοφραγμάτων, ἐπειδὴ δὲ ἐνόμισεν ὅτι τὸ πρῶτον ὀδόφραγμα πιθανὸν νὰ ὑποκύβῃ, ἔθεσε καὶ στήριγμα αὐτοῦ τὴν κάτωθι σημείωσιν, δι' ἧς ἐξαιρεῖ τὰς ἐν τῇ Ἐφηρμοσμένῃ Ὀργανικῇ Χημείᾳ ἐρεῦνας τοῦ κ. Ζαχαρία, ἐπαναλαμβάνουσα ὅσα καὶ ἐν τῇ ἀναλύσει τῶν ἔργων τοῦ ὑποψηφίου εἶπε.

Ἄλλ' ἢ πράξεις αὕτη τῆς ἐπιτροπείας, ἐνῶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ νόμιμος εἶνε ἅμα πολὺν περιεργος. Εὐτυχῶς ἐκ τῶν προταχθέντων ἡμῶν ἡμετέρων συναδέλφων, ὁ μὲν κ. Ζαχαρίας ὑπογραφόμενος *χημικὸς-μηχανικός*, εἶνε εἰδικὸς διὰ τὴν Βιομηχανικὴν Χημείαν, εἰς ἣν οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ διαπρέψῃ, ὁ δὲ κ. Βέης ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἀπανταχοῦ διαμαρτύρεται διὰ τὸ προσγενηθὲν ἡμῖν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἀδίκημα, ὅπερ χαρακτηρίζει μετὰ προφανοῦς ἀγανακτήσεως ὡς *κακούργημα*.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΤΑΘΕΝΤΟΣ

Ἄπασαι αἱ ἐκ τῆς *Φυσικοχημείας* ἀσήμαντοι καὶ ἐν πολλοῖς οὐδόλως πρωτότυποι ἐργασίαι τοῦ κ. Τσακαλώτου δὲν εἶνε τόσον σοβαραί, ὥστε νὰ διεκδικῆ οὗτος ἔδραν Πανεπιστημιακὴν, εἶνε δὲ πολὺ ἀμφίβολον, ἐὰν ἅπασαι ὁμοῦ θὰ ἠδύναντο ν' ἀποτελέσωσιν ἐναίσιμον διατριβὴν ἐν οἰφδήποτε Γερμανικῷ Πανεπιστημίῳ πρὸς ἀπόκτησιν *εἰδικοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος*, οὗτινος στερεῖται ὁ εὐνοούμενος τῆς ἐπιτροπείας κ. Τσακαλώτος.

Δεχόμεθα ὅτι ἡ ἐπιτροπεία δὲν ἔχει τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις, ὅπως κρίνῃ ἐὰν αἱ ἐργασίαι τοῦ κ. Τσακαλώτου εἶνε ἅπασαι ἐκ τῆς *Φυσικοχημείας* ἢ ἐκ τῆς Ὀργανικῆς Χημείας. Ἄλλὰ τότε διατὶ δὲν καταφεύγει εἰς τὸ περιοδικὸν *Comptes rendus* τῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων, ὅπερ ἐδημοσίευσε ταύτας καὶ τὰς ἔταξεν εἰς τὸ κεφάλαιον *Chimie physique*;

ΣΚΟΠΙΜΟΣ ΚΑΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΗΜΩΝ

Ἐνῶ προκειμένου περὶ τῶν ἔργων τοῦ κ. Τσακαλώτου γίνεται χρῆσις *αὔξοντος ἀριθμοῦ*, ἐξικνουμένου μέχρι τοῦ 24, ἐνῶ τὸ αὐτὸ γίνεται διὰ τὸν κ. Ζαχαρίαν, ἀνερχομένων τῶν ἔργων αὐτοῦ εἰς 17, ἐνῶ τὸ αὐτὸ σύστημα ἐπικρατεῖ καὶ διὰ τὰ ἔργα τοῦ κ. Βέη, ἀνερχόμενα εἰς 5 ἐν ὄλῳ, τοῦναντίον, προκειμένου περὶ τῶν ἔργων ἡμῶν, γίνεται χρῆσις μόνον εἰς τὰς πρωτοτύπους ἐργασίας τοῦ *αὔξοντος ἀριθμοῦ*, ὅστις φθάνει μέχρι τοῦ 9, θὰ ἔφθανε δὲ μέχρι τοῦ 13 ἐὰν δὲν ἀπεκρῦπτοντο καὶ αἱ ἀνωτέρω (σελ. 8) τέσσαρες. Κατόπιν ἔπεται ὁ κατάλογος τῶν συγγραμμάτων καὶ μονογραφῶν ἡμῶν, ἀλλὰ παραδόξως *ἀνευ αὔξοντος ἀριθμοῦ*, ὅτε θὰ ἔφθανε οὗτος (προστιθεμένων καὶ τῶν δύο ἀποκρυσβειῶν μονογραφῶν) μέχρι τοῦ 26. Ἄλλὰ τοῦτο θὰ ἔκαμνεν ἐντύπωνσιν πῶς προϋτάθησαν ὁ κ. Τσακαλώτος μὲ 24 ἔργα,

ὁ κ. Ζαχαρίας με 17, ὁ κ. Βέης με 5 καὶ οὐχὶ ἡμεῖς οἱ ἔχοντες νὰ ὑποδείξωμεν 26;

Ἐπίσης, κατὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν πρωτοτύπων ἐργασιῶν ἡμῶν, ὅπως μὴ φανῶσιν αὐταὶ μεγάλαι, ἀλλαγῶν μὲν *οὐδόλως ἀναφέρει* ἡ κριτικὴ ἐπιτροπεῖα τοῦ ἐδημοσιεύθησαν αὐταὶ, ἀλλαγῶν δὲ πάλιν λίαν συγκεκομμένως καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 7 ἐν παρενθέσει ἀναφέρει, ὅτι αἱ ὑπ' ἀριθμ. 3, 4, 5, 6 καὶ 7 ἐργασίαι ἡμῶν ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἐν Βιέννῃ, ἅτινα σκοπίμως ἀναφέρει ἡ ἐπιτροπεῖα γερμανιστὶ καὶ ἐσφαλμένως μάλιστα, ὅπως μὴ ἐννοηθῆ παρὰ τῶν ἀγνοούντων τὴν γλῶσσαν ταύτην ἢ σπουδαιότης τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν. Ἡ προσπάθεια αὕτη, ὅπως ὑποβιβασθῆ ἡ ἀξία τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν εἶνε ἀδύνατον νὰ χαρακτηρισθῆ καταλλήλως. Παραπέμπομεν πάντα βουλόμενον εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἐργασιῶν τοῦ κ. Τσακαλώτου, ὅπως κατανοήσῃ ἐκ τοῦ παραλληλισμοῦ τὴν πρᾶξιν τῶν κριτῶν. Εὐτύχημα εἶνε, ὅτι αἱ ἡμέτεραι ἐργασίαι, κριθεῖσαι ὑπὸ Ἀκαδημιῶν δὲν πρόκειται νὰ κριθῶσι νῦν ὑπὸ τοιούτων κριτῶν.

ΜΕΤΑΘΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

Ἡ διδακτορικὴ διατριβὴ τοῦ κ. Τσακαλώτου «Αἱ ἀζωτοχρωστικαὶ» τάσσεται παρ' αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως (ἴδε ἐπιστημονικαὶ μελέται Τσακαλώτου σελ. 11) εἰς τὰς *μονογραφίας* καὶ *συγγράμματα* ὡς οὐδὲν ἐνέχουσα τὸ πρωτότυπον, ἐνῶ εἰς τὸν κατάλογον τῆς ἐπιτροπεῖας ὑπάρχει μεταξὺ τῶν *πρωτοτύπων ἐργασιῶν*. Πῶς ἐγένεν αὕτη ἡ μετάθεσις εἶνε ἄξιον ἀπορίας. Ἐχρειάσθη ἄρα γε πολὺς χρόνος, ὥστε νὰ μετατραπῆ ἡ μονογραφία εἰς πρωτότυπον ἐργασίαν;

ΣΚΑΝΔΑΛΩΔΗΣ ΜΕΡΟΛΗΨΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

Μετὰ τὴν μεροληπτικὴν ἀνάλυσιν τῶν πρωτοτύπων ἐργασιῶν τοῦ κ. Τσακαλώτου τάσσονται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπεῖας 2 μὲν εἰς τὴν Ἀνόργανον Χημείαν, 5 δὲ εἰς τὴν Φυσικοχημείαν καὶ 10 εἰς τὴν Ὄργανικὴν Χημείαν. Ἀνετρέξαμεν εἰς τὸ φυλλάδιον τοῦ προταθέντος (Ἐπιστημονικαὶ μελέται σελ. 7) καὶ ὄντως παρετηρήσαμεν, ὅτι ὁ κατάλογος τῆς ἐπιτροπεῖας καὶ μ' ὅλους τοὺς ἐνδυσασμοὺς ἐν τῷ συμπεράσματι, πάλιν *συμφωνεῖ* πρὸς τὰ γραφόμενα τοῦ φυλλαδίου. Τί διαβολικὴ σύμπτωσις! Θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι ἡ αὐτὴ χεὶρ ἔγραψεν ἀμφοτέρους τοὺς καταλόγους.

Ἄλλὰ τὸ κορυφωμα τῆς μεροληψίας τῆς ἐπιτροπείας εἶνε, ὅτι ἐξαίρει καὶ *τονίζει ἰδιαίτερος* τὸ ἐξηκοντασέλιδον τελευταίως, μόνον καὶ μόνον διὰ τοὺς κριτάς, ἐκδοθὲν ἐξαμβλωματικὸν ἔργον τῆς *Ὁργανικῆς Χημείας* τοῦ κ. Τσακαλώτου, ὅπερ ἀφελέστατα ἀποκαλοῦσι *Παράγωγα τοῦ Βενζολίου*, χωρὶς νὰ σκεφθῶσιν, ὅτι διορθώνουσιν οὕτω τὸν προστατευόμενον αὐτόν, ποιούμενον χρῆσιν τοῦ ὄρου *βενζένιον* καὶ οὐχὶ τοῦ παρ' ἡμῶν ἀπὸ δετίας εἰσαχθέντος *βενζόλιον*. Ἄλλ' ἡ ἐπιτροπή, φρονοῦσα ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ κ. Τ. διακρίνεται διὰ *τὴν ἐξαιρετικὴν σαφήνειαν τῆς ἐκθέσεως* κτλ. ἠδίκησεν ἑαυτήν, διότι τὸ πόνημα τοῦτο μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ (δυστυχῶς οὐχὶ πιστὴ) καταδεικνύει, ὅτι ὁ μεταφραστὴς εἰργάσθη ἀδεξιώτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀρχαρίου φοιτητοῦ κατὰ τὴν ἐξ ὀγκωδεστέρων βιβλίων συγγραφῆν τῶν καλουμένων *σημειώσεων*, παραλείπων πολλὰ οὐσιώδη καὶ διατρίβων ἀσκόπως εἰς τὴν ἐπιλέξει μετάφρασιν ἐπουσιωδῶν ζητημάτων.

Ἐν τῷ μεταφραστικῷ πονήματι τοῦ κ. Τ. *λευκωματοειδεῖς οὐσίαι* ἀφελέστατα ἀναφέρεται: *καζεϊνικὸν ὄξύ*, ἀναγράφεται τὸ *ἀτομικὸν* βάρος τῆς λευκωματοειδοῦς οὐσίας, ἢ *ἀλβουμόζη* κ.τ.λ. κ.τ.λ., ἀλλ' ἅπαντα ταῦτα ἡ ἐπιτροπεία μεροληπτοῦσα παρασιωπᾷ.

Ἐν τῇ *εἰσαγωγῇ εἰς τὴν παρασκευὴν ὀργανικῶν ἐνώσεων* τοῦ κ. Τ., ὅπερ εἶνε κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπείας ὁ μόνος παρ' ἡμῖν ὀδηγὸς πρὸς πρακτικὴν ἐξάσκησιν τῶν φοιτητῶν, πάμπολλα ὑπάρχουσι σφάλματα· οὕτω τὴν μεταξὺ ἐνώσεως καὶ ἀντικαταστάσεως ὑφισταμένην διαφορὰν δὲν ἔννοεῖ ὁ συγγραφεὺς, τὴν *ὄξυαμιδην* καλεῖ *ὄξυαμιδην*, ὁμιλεῖ περὶ *ἀναγωγῆς τῆς ἀνιλίνης*, ἀναγράφει *ἐσφαλμένως τύπους* καὶ *ἐξισώσεις*. Ἄλλ' ἡ κριτικὴ ἐπιτροπεία ἀγρὸν ἠγόρασε δι' ἅπαντα ταῦτα, ἴσως μάλιστα οὐδὲ ν' ἀνέγνωσε κἄν τὸ ὀλιγοσέλιδον τοῦτο πόνημα τοῦ προστατευομένου της.

Ἐν τῇ *Ὁργανικῇ τοῦ Χημεία* ὁ κ. Τ. ὑποπίπτει εἰς πολλὰ σφάλματα *ἐκ κακῆς μεταφράσεως, συγγέει τὴν ὀνοματολογίαν* εἰς βαθμὸν ἐπιβάλλοντα, εἰς πάντα ἀμερόληπτον κριτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι *οὐδ' ὁ συγγραφεὺς αὐτὸς τὴν ἔννοεῖ*. Ἀλλαχοῦ πάλιν παραλαμβάνει καὶ πομπωδῶς *μεταφέρει* εἰς τὴν ἑλληνικὴν *τὰ σφάλματα τῶν γερμανικῶν κειμένων*. Ὅπου δὲ ἠθέλησε νὰ προσθέσῃ ἔστω *μίαν μόνον φράσιν* ἰδικήν του, ὑπέπεσεν εἰς σφάλματα ἀσύγγνωστα. Ἄπαντα ταῦτα δι' ὑπομνήματος εἴχομεν καταστήσει ἐγκαίρως γνωστὰ εἰς τὴν ἐπιτροπείαν, ἀλλ' αὕτη μεροληπτοῦσα ἀπέκρυψε τὸ ὑπόμνημα ἡμῶν τοῦτο, διότι οὐδόλως συνετέλει ἡ ἀνάλυσις αὐτοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν

τῆς ὑποδείξεως τοῦ κ. Τσακαλώτου. Ἐὰν ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψει τὸ ὑπόμνημα ἡμῶν, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ γράψῃ περὶ τῶν ἔργων τοῦ προστατευομένου τῆς ὄσα ἔγραψεν.

Ἄλλ' ὅπως κατανοηθῆ παρὰ πάντων πόσον μεροληπτικῶς εἰργάσθη ἡ κριτικὴ ἐπιτροπεία εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ κ. Τ. γνώμην αὐτῆς, ἀναφέρομεν τὰ δύο ἀκόλουθα χαρακτηριστικὰ γεγονότα:

Α'. Ἐνῶ εἰς τὸν κατάλογον τῶν συγγραμμάτων τὸν κ. Τ. ὑπ' ἀριθμ. 24 ἀναφέρει τοὺς *ἀναλυτικούς πίνακας*, οὓς οὗτος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξέδωκε, παραλείπει ἡ ἐπιτροπεία νὰ ἐκφέρῃ καὶ περὶ τούτων τὴν ἑαυτῆς κρίσιν, προέβη δὲ εἰς τὴν παράλειψιν ταύτην ἡ ἐπιτροπεία, διότι ἄλλως θὰ ἦτο ἠναγκασμένη νὰ ἐκφέρῃ περὶ τοῦ πονήματος τούτου τοῦ προστατευομένου τῆς κρίσιν οὐδόλως κολακευτικὴν. Διότι οἱ πίνακες οὗτοι γέμοντες *ἀνακριβειῶν, σφαλμάτων καὶ παραλογισμῶν*, κατεδικασθέντες δὲ εἰς τὴν συνείδησιν παντὸς φοιτητοῦ, ἀποδεικνύουσι σαφέστατα, ὅτι ὁ συγγραφεὺς αὐτῶν οὐδέποτε ἐξετέλεσε μίαν ἀνάλυσιν. Ἄλλ' ὡς τοῖς πᾶσι γνωστόν, ἡ Ἀναλυτικὴ Χημεία τυγχάνει ἡ βᾶσις πάσης χημικῆς μορφώσεως.

Β'. Ἡ ἐπιτροπεία οὐδὲ κἂν ἀναφέρει τὰ *Στοιχεῖα Χημείας* τοῦ κ. Τσακαλώτου, ἅτινα κριθέντα παρ' ἄλλης εὐτυχῶς ἐπιτροπείας (ἴδε Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως 1908 ἀριθμ. φύλλου 168, 23 Ἰουλίου σελ. 720) εὐρέθησαν ὡς ἐνέχοντα *μόνον 10%* κεφάλαια καλῶς πραγματευθέντα, ἐνῶ τὰ τοῦ κ. Ἰωαννίδου ἐνεῖχον 40% καὶ τὰ ἐγκριθέντα τοῦ κ. Παπανικολάου 74%. Σημειωτέον δέ, ὅτι οἱ δύο τελευταῖοι κύριοι οὔτε ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μετέβησαν πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν αὐτῶν, οὐδ' ἔχουσι βλέψεις διὰ καθηγητικὰς ἔδρας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ὡς ὁ κ. Τσακαλώτος, ὅστις ἐλέγχεται οὕτω παρὰ μὲν δικαίως καὶ ἀνεπηρεάστου ἐπιτροπείας ὡς ἀνίκανος νὰ συγγράψῃ 40σέλιδον Χημεῖαν διὰ τὰ Γυμνάσια, παρὰ δὲ τῆς νῦν ἐπιτροπείας ὡς ἱκανὸς διὰ Πανεπιστημιακὴν ἔδραν. Ποία ἄραγε ἐκ τῶν δύο ἐπιτροπειῶν εἰργάσθη ἀσυνειδήτως;

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

Ἡ ἐπιτροπεία ἐν τῇ μετὰ τὴν ἀνάλυσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ κ. Τσακαλώτου κριτικῇ, γράφει τὸ ἀκόλουθον χαρακτηριστικὸν σκεπτικόν:

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐπὶ τῆς Ὀργανικῆς Χημείας ἐργασιῶν του καταφαίνεται σαφῶς, ὅτι ὁ κ. Τσακαλώτος εἶνε τελείως κἀτοχος τοῦ κλάδου τούτου, ὡς καὶ τῶν νεωτέρων μεθόδων ἐρεῦνης ἐν τῇ Ὀργανικῇ Χημείᾳ, ἃς μετὰ δεξιότητος χειρίζεται.

Ἐκ τίνος *συνόλου* ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς Ὀργανικῆς Χημείας, ἀφοῦ *οὐδεμίαν* ἐργασίαν παρουσιάζει ὁ κ. Τ. εἰς τὴν Ὀργανικὴν Χημείαν; Ἀλλὰ τὸ σκεπτικὸν τοῦτο ἀντιφάσκει πρὸς τὴν ἐπιφύλαξιν ἐν τῷ συμπεράσματι, ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦ κ. Τ. *δύνανται νὰ θεωρηθῶσι καὶ φυσικοχημικαί*. Ἄλλ' ἐὰν εἶνε, ὡς πράγματι συμβαίνει, φυσικοχημικαὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ κ. Τ., τότε πῶς εἶναι τελείως κάτοχος τοῦ κλάδου τῆς Ὀργανικῆς Χημείας; Ἄγνοεῖ ἄρα γε ἡ ἐπιτροπεία, ὅτι ἡ εἰδικότης παντὸς ἐπιστήμονος καταφαίνεται ἐκ τοῦ κλάδου ἐν ᾧ πρωτοτύπως συνέγραψε; Ἀφοῦ δὲ ἐπφυλίσσεται ἡ ἐπιτροπεία διὰ τὴν εἰδικότητα τοῦ προτεινομένου, τότε *διατὶ δὲν προτείνει ἕτερον ὑποψήφιον, μὴ παρουσιάζοντα τὴν ἀνάγκην τοιαύτης ἐπιφυλάξεως*; Ἀλλὰ μήπως δὲν ἦτο ἐπόμενον τοῦτο, ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπεία πρὸς κρίσιν τῶν χημικῶν ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἓνα παλαιοντολόγον, ἓνα μαθηματικὸν καὶ ἓνα βιομήχανον; Αἱ δὲ *νεώτεροι μέθοδοι ἐρεῦνης ἐν τῇ ὀργανικῇ χημείᾳ*, περὶ ὧν ἀναφέρει ἡ ἐπιτροπεία, δὲν εἶνε ἕμμεσος τρόπος ὑποστηρίξεως τῆς γνώμης, ὅτι ἡ *φυσικοχημικὴ ἐργασία δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὀργανικῇ*; Θαυμάσατε τὰς σκέψεις τῆς ἐπιτροπείας! Ἐπειδὴ εἰς τὸ διάλυμα ὀργανικῆς τίνος ἐνώσεως προσδιώρισεν ὁ κ. Τ. τὴν ἐσωτερικὴν τριβὴν ἢ τὸ σημεῖον πῆξεως κ.τ.λ. ἄρα ἡ ἐργασία, ἣν ἐξετέλεσεν εἶνε ὀργανικὴ! Ο tempora o mores! Ὡστε κατὰ τὴν σοφὴν ἐπιτροπείαν, οἱ ἐξετάζοντες τὰς φυσικὰς ιδιότητας τῶν οὕρων, τοῦ οἴνου, τοῦ οἰνοπνεύματος κ.τ.λ. εἶνε κάτοχοι τῶν νεωτέρων μεθόδων ἐρεῦνης ἐν τῇ Ὀργανικῇ Χημείᾳ! Μὴ χειρότερα!

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΥΠΟΠΙΠΤΟΥΣΑ ΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Ἡ ἀνάλυσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ κ. Τσακαλώτου ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας, οὐ μόνον ἀτελεῖς εἶναι, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον *ἀνακριβής*. Καὶ ἐν πρώτοις ἐνέχουσιν αὐταὶ καὶ μαθηματικὰ σφάλματα, ὡς ὁ διαπρεπὴς φυσικός μας κ. Β. Αἰγινήτης ἐν τῷ νεωστὶ ἐκδοθέντι περισπουδάσῳ ἔργῳ αὐτοῦ «Ἡ ἐξέλιξις τῆς Φυσικῆς ἐν Ἑλλάδι» σελ. 112 ἀποδεικνύει. Εἶνε ἀπορίας ἄξιον πῶς ὁ κ. Καραθεοδωρῆς εἰδικὸς εἰς τὰ μαθηματικὰ *δὲν διέγνωσε* τὰ σφάλματα ταῦτα.

Ἡ ἐργασία τοῦ κ. Τ. *περὶ ἐσωτερικῆς τριβῆς δισυαδικῶν μιγμάτων* δὲν ἀποδεικνύει ὅσα λέγει ἡ ἐπιτροπεία, διότι ταῦτα ἀπεδείχθησαν πολὺ πρὸ αὐτοῦ ὑπὸ τῶν Kremann, Dusten, Friedel κτλ. ὡς ὄφειλον νὰ γνωρίζωσιν οἱ κριταί. Ἐὰν ἤθελε νὰ προσέξῃ ἡ ἐπιτροπεία θὰ ἔβλεπεν, ὅτι ὁ τύπος

$$\begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ \text{CH}_3 \end{array} > \text{C}=\text{O}=\text{CHCl}_3 \quad (\text{σελ. 245 Bulletin}$$

de la Societé Chimique 1908) δικαιολογεί μὲν τὸ τετραδύναμον τοῦ ὀξυγόνου, ἀλλὰ δέχεται *ἑξαδύναμον* ἄνθρακα, ὅστις εἶναι εἰς τὸ παθητικὸν τῆς κριτικῆς ἐπιτροπείας, ἀνατρεπούσης οὕτω τὰς ἀρχὰς τῆς Χημείας. Ἐν τῇ ἀναλύσει τῆς ἐργασίας ταύτης ἀποκαλεῖ ἡ ἐπιτροπεία τὰς μοριακὰς ἐνώσεις ταύτας *ὀργανικὰς ἐνώσεις*, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ κριταὶ ἔχουσιν ἀνάγκην ὀλίγων στοιχειωδῶν μαθημάτων Χημείας. Σφάλλεται ἡ ἐπιτροπεία γράφουσα, ὅτι ἡ Ὀργανικὴ Χημεία δέχεται *ἐνώσιν μυρμηκικοῦ ὀξέος μεθ' ὕδατος*: ἐν οὐδεμιᾷ Ὀργανικῇ Χημείᾳ ἀναφέρεται τοιοῦτόν τι. Ἐπίσης ὅτι ἡ *δύναμις τοῦ μυρμηκικοῦ ὀξέος* εἶνε πολὺ μεγαλειτέρα κτλ. εἶνε σφάλμα τῆς κριτικῆς ἐπιτροπείας, διότι ὁ κ. Τσακαλῶτος δὲν ἀναφέρει τοιοῦτόν τι εἰς τὴν ἐργασίαν του.

Ἀπατάται ἡ κριτικὴ ἐπιτροπεία, νομίζουσα ὅτι ὁ κ. Τσακαλῶτος μετὰ τοῦ Guye ἐφεῦρον *νέαν μέθοδον* προσδιορισμοῦ κρυσταλλικοῦ ὕδατος, ἡ μόνη διαφορὰ ἀπὸ τῶν γνωστῶν καὶ ἐν χρήσει εἶνε ὅτι θερμαίνεται τὸ ἀερόλουτρον δι' ἠλεκτρισμοῦ. Ἐὰν ἐθερμαίνεται διὰ φωταερίου βεβαίως θὰ ἔτασεν ἡ ἐπιτροπεία καὶ τὴν ἐργασίαν ταύτην τοῦ πρᾶστατενομένου της εἰς τὴν Ὀργανικὴν Χημείαν.

Εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Τσακαλῶτου *περὶ συνδυασμῶν τῶν ἀλάτων καὶ τῶν ἀνυδριτῶν τῶν λιπαρῶν ὀξέων* ἐν ἧ οὐδὲ ἴχνος πρωτοτυπίας ὑπάρχει, ἀφοῦ τὸ θέμα εἶχεν ἐξαντληθῆ ὑπὸ τῶν Gerhardt καὶ Franzen, δὲν ἠδυνήθη ἡ ἐπιτροπεία νὰ διακρίνη πρωτοφανῆ *ἀντίφασιν* τοῦ συγγραφέως, σφάλμα ὅπερ εἶνε δίκαιον νὰ γραφῆ εἰς τὸ παθητικὸν τῶν κριτῶν. Ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς γράφει ὁ κ. Τ. ὅτι κρυστάλλους τοῦ τύπου $(R. COOMe)_2 (CH_3.CO)_2O$ δὲν *ἠδυνήθη νὰ λάβῃ*, κατωτέρω ἀναφέρει ὅ,τι οἱ κρύσταλλοι $(R. COOMe) (CH_3.CO)_2O$ μεταπίπτουσιν εἰς κρυστάλλους $(R. COOMe)_2 (CH_3.CO)_2O$, οἵτινες εἶνε *αὐτοί*, οὓς ἀνωτέρω γράφει ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὸν κριτὴν κ. Ἀραπίδην ὑπεδείχθη παρ' ἡμῶν τὸ σφάλμα τοῦτο τοῦ κ. Τ., ἀλλ' ὡς φαίνεται δὲν ἠνόησεν ἡμᾶς ὁ κριτῆς ἢ δὲν εἶνε ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης τῆς ἐκθέσεως, ἐπειδὴ δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ μεγάλαὶ γνώσεις Χημείας, ὅπως ἐνηνοθῆ τὸ σφάλμα τοῦτο.

Ἐσφαλμένως ἡ ἐπιτροπὴ γράφει: *ὀξικὸν ἀνυδρίτην καὶ νατριοῦχα ἄλατα*: ἀντ' αὐτῶν γράφει: *ἀνυδρίτην τοῦ ὀξικοῦ ὀξέος καὶ ἄλατα νατρίου*.

Ἐν τῇ ἀναλύσει τῶν ἡμετέρων ἐργασιῶν διορθωτέα τὰ ἐξῆς σφάλματα τῆς ἐπιτροπείας: Ἄντι: *μαλονικοῦ ὀξέος καὶ μαλονι-*

κοῦ ἐστέρος γράφε : *μηλονικοῦ ὀξέος* καὶ *μηλονικοῦ ἐστέρος*, διότι τὸ *μηλονικὸν ὀξὺν acidum malonicum* παραγάγεται ἐκ τοῦ *μηλικοῦ* ὀξέος, ὅπερ ἐν τῇ λατινικῇ ὀνοματολογία καλεῖται *acid-malicum*. Εἰς τὸ αὐτὸ σφάλμα ὑποπίπτει ἡ ἐπιτροπεία καὶ κατωτέρω.

Ἐντὶ : *κροτωνικοῦ ὀξέος* γράφε τῶν ἀκορέστων μονοβασικῶν ὀξέων τῆς σειρᾶς τοῦ ἐλαϊκοῦ τοῦ τύπου $R.CH=CH.COOH$. Τὸ σφάλμα τοῦτο προδίδει ὅτι ἡ ἐπιτροπεία οὐδόλως διέγνωσε τὴν σημασίαν καὶ τὸν γενικὸν χαρακτήρα τῆς συνθετικῆς ἡμῶν μεθόδου.

Ἐντὶ *ἀσιτελεντετρανθρακοξυλικοῦ* γράφε *ὀξυλενοτετρανθρακοξυλικοῦ* καὶ ἐντὶ *ρίζικοῦ* καὶ κατωτέρω *ρίζικων* γράφε *ρίζης* καὶ *ρίζων*.

Ἐντὶ *ἀσετιλοξικοῦ* γράφε *ὀξυλιοξικοῦ*.

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΚΡΙΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΗΜΩΝ

Ἀνάλυσις τῶν ἡμετέρων ἐργασιῶν. Ἡ ἐργασία ἡμῶν περὶ τῆς ἐπιδράσεως λιπαρῶν ἀλδεϋδῶν ἐπὶ *μηλονικοῦ ὀξέος* καὶ *μηλονικοῦ ἐστέρος*, εἶνε *παγκοσμίου* φήμης, ὥστε δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ συστηθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας, φειδομένης ν' ἀναφέρῃ ἔστω καὶ τὸ ἐν τρίτον τῶν ἐπαίνων, τοὺς ὁποίους ἀφθόνως χαρίζει εἰς τὰς ἀναξίας λόγου καὶ ἀσημάντους ἐργασίας τοῦ κ. Τσακαλώτου. Δι' ἡμᾶς ἀρκεῖ, ὅτι ἡ μέθοδος ἡμῶν αὕτη τῆς παρασκευῆς τῶν ὀξέων τοῦ γενικοῦ τύπου $R.CH=CH.COOH$ (καὶ οὐχὶ τοῦ κροτωνικοῦ ὀξέος ὡς ἐσφαλμένως ἀναφέρει ἡ ἐπιτροπεία) ἀναγράφεται λίαν εὐφώνως εἰς *ἅπαντα τὰ ἀλλόγλωσσα συγγράμματα* καὶ εἰς αὐτὰ δὲ ἀκόμη τὰ μικρὰ ἐγχειρίδια τῆς χημείας. Ἐὰν δὲ ἤθελε νὰ φανῇ δικαία ἡ ἐπιτροπεία σελίδας ὀλοκλήρους ἔπρεπε νὰ γράψῃ περὶ τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης, ἥτις τιμᾷ τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην ἐν τῇ ξένῃ. Ἄλλ' ἡ ἐπιτροπεία καὶ αὐτὸ τὸ περιοδικὸν *Annalen der Chemie*, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον *ὀλόκληρος* ἐδημοσιεύθη ἡ ἐργασία ἡμῶν, φοβεῖται νὰ γράψῃ μήπως *κάμη καλὴν ἐντύπωσιν*, ὡς ἐκ τούτου δὲ φροντίζει νὰ τὴν ἐξάρῃ λίαν τεχνηέντως κατὰ τὴν ἀνάλυσιν αὐτῆς, ὅπως μὴ ἀναγκασθῇ

να πράξῃ τοῦτο καὶ ἐν τῇ *τελευταίᾳ παραγράφῳ*, διότι εἶνε φόβος μήπως ἀνυψωθῆ καὶ... *δὲν πρέπει*.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἡμῶν περὶ *τετάρτου δινιροβενζολίου* ἄγεται νὰ πιστεύσῃ ἡ ἐπιτροπεία ὅτι τὸ ἀνακρυσταλλωθὲν σῶμα μὲ σημ. τήξεως 66-67° ἐνεῖχε προσμίξεις *νέων τοιούτων*, αἵτινες ὑπεβίβασαν τὸ σημεῖον τήξεως. Ἄλλ' ἡ ἐπιτροπή, ὡς φαίνεται λησιμονεῖ τὴν στοιχειώδη ἀνάλυσιν. Ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἔχωμεν πεποίθησιν ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἡ ἐπιτροπεία ὄντως *σοβαρῶς* σκέπτεται, ὅτι δύναται νὰ ἐπιληφθῆ τῆς λύσεως ἢ ἐν γένει νὰ ἔχῃ γνώμην ἐπὶ παρομοίων ἐπιστημονικῶν ζητημάτων.

Ἡ ἐργασία ἡμῶν *τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τῶν λιπαρῶν ἐνώσεων εἰς τὰς ἀρωματικὰς* καὶ ἀρέσκει καὶ δὲν ἀρέσκει εἰς τὴν ἐπιτροπέαν ὅπως ἔχει διατυπωθῆ ἡ γνώμη αὐτῆς. Δι' ἡμᾶς εἶνε ἀρκοῦσα καὶ λίαν τιμητικὴ ἱκανοποίησις, ὅτι τὸ φυσικομαθηματικὸν τμήμα τῆς ἐν Βιέννῃ Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν *ἐνέκρινε* τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης εἰς τὸ περιοδικὸν αὐτῆς Monatshefte für Chemie 1910 σελ. 135—143 καὶ ὅτι πολλὰ κολακευτικὰ ἀναγράφονται εἰς τὰ περιοδικὰ Chemisches Centralblatt 1910, Revue générale de Chimie 1910. Εἰς δὲ τὴν ἐπιτηρίδα Jahrbuch der Organischen Chemie τοῦ Schimidt ἐν σελ. 174 ἐν *ιδίῳ κεφαλαίῳ* λίαν εὐφύμως περιγράφεται ἡ ἐργασία ἡμῶν αὕτη, παρατιθεμένου καὶ τοῦ ἡμετέρου συντακτικοῦ τύπου. Εἰς τὴν κριτικὴν ἐπιτροπὴν μίαν μόνην ἐρώτησιν θ' ἀπευθύνωμεν: Γνωρίζει πολλὰς μεταβάσεις ἀπὸ τῶν λιπαρῶν ἐνώσεων εἰς τὰς ἀρωματικὰς; ἡμεῖς καὶ ἅπας ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος γνωρίζομεν μόνον 7 ὑπὸ τῶν κορυφαίων χημικῶν Berthelot, Kane, Doebner, Beyer, Hermann, Knövenagel, Perkin ἐκτελεσθείσας καὶ ἡ ἡμετέρα προστιθεμένη νῦν εἶνε ἡ 8η. Καὶ μόνον ὅτι τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐν τῇ σχετικῇ βιβλιογραφίᾳ θὰ γραφῆ πλησίον τῶν κορυφῶν τούτων τῆς ἐπιστήμης, ἔδει νὰ ἐνθουσιάσῃ τοὺς κυρίους κριτὰς. Καὶ ὅμως ἡ ἐπιτροπεία *δὲν* ἐξάγει τὴν ἐργασίαν ταύτην! Τοῦναντίον μάλιστα ἐὰν, ὡς ὑποθέτομεν, τὰ ἐν τῇ «Ἀκροπόλει» τῆς 29^{ης} Ὀκτωβρίου ἀνακριβῶς παρασταθέντα ἐξαγόμενα τῆς ἀναλυτικῆς κρίσεως τῆς ἐπιτροπείας, προέρχονται παρὰ τινος τῶν μελῶν ταύτης ἢ παρὰ τινος τῶν ἐννοουμένων αὐτῆς (ὅπερ τὸ αὐτό), ὄντως ἡ κρίσις τῆς ἐπιτροπείας διὰ τὴν ἐργασίαν ἡμῶν ταύτην δὲν εἶνε εὐμενῆς. Δὲν ἀρέσκει φαίνεται εἰς τὴν ἐπιτροπέαν, ὅτι εἴμεθα ἐπιφυλακτικοὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸν παρ' ἡμῶν προταθέντα συντακτικὸν τύπον, ἀλλὰ τοῦτο προδίδει *ἀμάθειαν* δεινὴν τῆς ἐπιτροπείας οὐδό-

λως έννοούσης α) ότι παρόμοια ζητήματα δέν λύονται αὐτοστιγμεί, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πολὺς χρόνος καὶ μακρὰ μελέτη πρὸς τοῦτο καὶ β) ότι καὶ αὐτοῦ τοῦ στοιχειωδεστέρου ἀρωματικοῦ ὕδρογονάνθρακος C_6H_6 ὁ συντακτικὸς τύπος δέν εἶνε μετὰ θετικότητος γνωστός, μ' ὅλον ότι ἀπὸ δεκαετηρίδων εἰσήχθη ἐν τῇ Ὀργανικῇ Χημείᾳ. Ὡστε, κρίνουσα δυσμενῶς τὴν ἐργασίαν ἡμῶν ταύτην ἢ ἐπιτροπεία, ἀποδεικνύει ἀκριβῆ τὸν ἰσχυρισμὸν ἡμῶν, ότι δέν τὴν ἠνόησεν ἐπικαλούμεθα τὴν μαρτυρίαν οἰουδήποτε πρωτοετοῦς φοιτητοῦ, έννοοῦντος ἀσυγκρίτῳ λόγῳ καλλίτερον τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης, προωρισμένης νὰ τιμήσῃ καὶ ἡμᾶς καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην ἐν τῇ ξένη. Τί κρίμα νὰ μὴ ἐρωτήσῃ ἢ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Βιέννης καὶ ἢ Ἐπετηρὶς τῆς Ὀργανικῆς Χημείας τὴν γνώμην τῆς ἑλληνικῆς κριτικῆς ἐπιτροπείας!!!

Ἡ μέθοδος ἡμῶν: *περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν πνευματορριζῶν εἰς τοὺς ἐστέρας* περιγράφεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας τόσον στρυφνῶς, ὥστε μόλις ἀναγνωρίζομεν τὸ ἔργον ἡμῶν ἐν τῇ εὐνοικῇ ἄλλωστε κριτικῇ. Παιδαριώδης καὶ μετέχουσα τοῦ γελοίου εἶνε ἢ παρένθεσις, ότι τὸν ὀξυλενοτετρακοξυλικὸν μεθυλεστέρα παρεσκεύασεν ὁ Walker. Ἀλλὰ μήπως διεκδικοῦμεν ἡμεῖς διὰ τῆς ἐργασίας ἡμῶν τὴν προτεραιότητα τῆς παρασκευῆς τοῦ σώματος τούτου; Μὰ δέν έννοεῖ λοιπὸν καθόλου ἢ κριτικὴ ἐπιτροπεία, ότι δι' ἡμᾶς ἦτο πολὺ εὐχάριστος ἢ σύμπτωσις, ότι τὸ σῶμα τοῦτο ἦτο γνωστόν; δέν δύναται νὰ εἰσδύσῃ καθόλου εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος τοῦ ζητήματος; Ἄς μάθῃ λοιπόν, ότι ἡμᾶς δέν ἐνδιέφευεν ἢ παρασκευὴ νέου σώματος, ἀλλ' ἢ εἰσαγωγή εἰς τὴν Ὀργανικὴν Χημείαν *νέας μεθόδου* τέως ἀγνώστου: *τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν πνευματορριζῶν εἰς τοὺς ἐστέρας*, μεθόδου, ἣτις, ὡς ἤρξατο ἤδη καὶ ὡς θὰ γενικευθῆ βραδύτερον, θὰ φέρῃ τὸ ἡμέτερον ὄνομα. Αὐταὶ αἱ ἐργασίαι καὶ μόνον αὐταὶ τιμῶσι τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην καὶ οὐχὶ μικροπαρατηρήσεις ἀσήμαντοι. Ἡ μέθοδος ἡμῶν αὕτη, ἦν ἢ ἐπιτροπεία εὐαρεστεῖται νὰ ἐξάρῃ ἐν τέλει, ἐγένετο *δεκτὴ* ὑπὸ τοῦ φυσικομαθηματικοῦ τμήματος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν ἐν Βιέννῃ, ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Ἀκαδημίας ταύτης Monatshefte für Chemie 1910 σελ. 111 — 121 καὶ εἰς τὰ περιοδικὰ Chemisches Centralblatt 1910, Revue générale de chimie 1910 κ.τ.λ. Ἡ δὲ ἐπετηρὶς Jahrbuch der Organischen Chemie τοῦ Schmidt 1910. σελ. 123 *λίαν κολακευτικῶς ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ* περιγράφει τὴν ἐργασίαν ἡμῶν, ἐξαίρουσα τὴν σημασίαν αὐτῆς.

Ἡ ἐργασία ἡμῶν: *περὶ τῶν κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν πνευματορριζῶν τοῦ μηλονικοῦ ἐστέρος παραγομένων προϊόντων* θεωρεῖται παρὰ τῆς ἐπιτροπείας ὡς συμπληρωματικὴ τῆς προηγουμένης. Ἄλλ' ἡ κρίσις αὕτη μακρὰν τοῦ νὰ ἐλαττώνη τὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας ἡμῶν, τοῦναντίον, οὕτω τονιζομένη, χωρὶς νὰ ἐξαίρηται, ὡς ὄφειλε, ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἐλαττώνει κατὰ πολὺ τὴν ἰδέαν, ἣν πρέπει νὰ σχηματίσῃ τις περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν κριτῶν. Ἡ ἐργασία ἡμῶν αὕτη, ἡ ὠραιότερα καὶ δυσχερεστέρα πασῶν, δίδει σαφῆ ἰδέαν τοῦ *τύπου συγχρόνου ὀργανικῆς ἐργασίας*. Διὰ συστηματικῆς ἐρεῦνης, ἣν πάντοτε ἐπακολουθεῖ θεωρητικῆ ἐξονύχισις τῶν ἐπερχομένων πολυπλόκων ἀλλοιώσεων, ἀπομονοῦνται 7 λίαν ἀξιοπεριεργα καὶ μεγάλης σημασίας σώματα, ἅπαντα ἄγνωστα πλὴν ἐνός. Ἄλλ' ὅπως κατανοηθῆ ἡ σκανδαλώδης κρίσις τῆς ἐπιτροπείας ὑπὲρ τοῦ ἀντιπάλου ἡμῶν, παρακαλοῦμεν τὸν ἀναγνώστην νὰ παραβάλλῃ τὴν παράγραφον ταύτην πρὸς τὴν ἀνάλυσιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 7 ἐργασίας τοῦ κ. Τσακαλώτου, ἣν θεωρεῖ ἐπίσης ὡς συμπλήρωμα τῆς προηγουμένης. Ἡ ἐργασία ἡμῶν αὕτη, *κριθεῖσα* ὑπὸ τοῦ Φυσικομαθηματικοῦ τμήματος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἐν Βιέννῃ, ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν αὐτῆς Monatshefte für Chemie 1910 σελ. 421 - 439, εἰς τὸ Chemisches Centralblatt 1910 εἰς τὴν Revue générale de chimie 1910, ἔχομεν δὲ καὶ κολακευτικοτάτας κρίσεις ξένων διαπρεπῶν καθηγητῶν, ὡς τῶν Oesterle, Crismer, Claisen κ.τ.λ. περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης.

Ἡ ἐργασία ἡμῶν *περὶ τῆς ἐπιδράσεως πνευματικοῦ νατρίου ἐπὶ ὀξυλιοξικοῦ ἐστέρος* δὲν εἶνε συνέχεια τῆς ὑπ' ἀριθμ. 4 ὡς ἀνακριβῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἀναφέρει, ἀλλ' εἶνε ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου ἡμῶν περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς πνευματορριζῆς ἐπὶ ἐτέρων ἐστέρων. Πῶς λοιπὸν εἶνε ἡ ἐφαρμογὴ αὕτη συνέχεια; Ἀφίνομεν πάντα ἀμερόληπτον κριτὴν νὰ χαρακτηρίσῃ δεόντως τὴν προᾶξιν ταύτην τῆς ἐπιτροπείας. Ἄλλὰ καὶ ἐὰν ὑποτεθῆ, ὅτι ἀποτελεῖ αὕτη συνέχειαν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 4, ἣν ἐξαίρει ἡ κριτικὴ ἐπιτροπεία, παύει τότε νὰ ἔχῃ ἀξίαν; Ἡ ἐργασία ἡμῶν αὕτη, *κριθεῖσα* ὑπὸ τοῦ φυσικομαθηματικοῦ τμήματος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἐν Βιέννῃ, ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν αὐτῆς Monatshefte für Chemie 1910 σελ. 687 - 693 εἰς τὸ Chemisches Centralblatt τοῦ 1910, εἰς τὴν Revue générale de chimie 1910. Διὰ τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης θίγονται ζητήματα ὑψίστης σημασίας διὰ τὴν Ὄργανικὴν Χημίαν, ὡς λ. χ. ὁ τύπος τοῦ *δισανυδροξυλιοξικοῦ ὀξέος*, καὶ ὑποδεικνύεται εὐχερῆς μέθοδος

παρασκευῆς τοῦ οὐσιωδεστάτου τούτου σώματος, ὅπερ ἀπησχόλησε τόσους σοφοὺς μέχρι τοῦδε καὶ ἡ σύνταξις τοῦ ὁποίου δὲν ἐξηρευνήθη εἰσέτι ἀρκούντως. Εἶνε τοῦτο συνέχεια τῆς ἐργασίας 4;

Ἡ ἐργασία ἡμῶν: *περὶ τοῦ ἀντικαταστασίμου τῶν πνευματορριζῶν εἰς τοὺς ἐστέρας*, θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας, ὅτι προτίθεται τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὃν καὶ ἡ ἐργασία 4, ἀλλ' ἂν μετὰ προσοχῆς ἀνεγίνωσκε, θὰ ἔβλεπεν ὅτι αὕτη εἶνε *ἐφαρμογὴ* μὲν τῆς μεθόδου ἡμῶν, ἀλλ' ἥτις ἐπὶ ἠλεκτρικοῦ ἐστέρος παρουσιάζει σχεδὸν *ἀρνητικὰ* ἀποτελέσματα, ἐνῶ ἐπὶ φαινυλοξικοῦ ἐστέρος προβαίνει σχεδὸν *ποσοτικῶς* καὶ ἐπὶ βενζοϊκοῦ μὲ *μικρὰν* σχετικῶς ἀπόδοσιν. Τὸ οὐσιωδέστερον ὅμως σημεῖον ὅπως ὑπάρχει εἰς τὴν ἐργασίαν ἡμῶν ταύτην καὶ ὅπερ τόσον τονίζει τὸ περιοδικὸν *Revue générale de chimie* 1911 σελ. 198 δὲν διέγνωσεν ἡ ἐπιτροπεῖα, δηλ. ἀποδεικνύεται ὅτι καὶ ἐπὶ ἐστέρων μὴ ἐνεχόντων τὴν ῥίζαν = CH_2 γεινιάζουσιν μετὰ ῥίζης ἀνθρακοξυλίου ἢ ἀρνητικῶν ἐν γένει ῥιζῶν, ὡς λ. χ. συμβαίνει εἰς τὸν βενζοϊκὸν ἐστέρα, εἶνε δυνατὴ ἡ ἀντικατάστασις τῆς πνευματορριζῆς, ὅπερ *τροποποιεῖ* τὴν ἀρχικὴν ὑπόθεσιν περὶ τῆς πορείας τῆς ἀντιδράσεως κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν. Ἄλλ' ὅπως παρατηρήσῃ πάντα ταῦτα ἡ ἐπιτροπεῖα ἔπρεπε νὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ τὴν κατανοήσῃ. Εὐτυχῶς τὸ φυσικομαθηματικὸν τμήμα τῆς ἐν Βιέννῃ Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, σκεφθὲν οὐχὶ ὅπως ἡ ἑλληνικὴ ἐπιτροπεῖα, *ἐνέκρινε* τὴν ἐργασίαν ἡμῶν ταύτην καὶ τὴν ἐδημοσίευσεν εἰς τὸ περιοδικὸν αὐτῆς *Monatshefte für Chemie* 1911 σελ. 77 - 88. Ἐπίσης καὶ τὸ *Chemisches Centralblatt* 1911 εὐφήμεως ἀναφέρει τὴν ἐργασίαν ἡμῶν ταύτην, δι' ἧς ἀνοίγονται νέα στάδια ἐρεῦνης, τὰ ὁποῖα ἡ ἐπιτροπεῖα οὐδὲ κἄν νὰ φαντασθῇ δύναται.

Ἡ ἐργασία ἡμῶν: *Περὶ νέας συνθετικῆς μεθόδου παρασκευῆς συμ. διφαινυλοηλεκτρικοῦ ἐστέρος* θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας καὶ αὕτη ὡς ἐπιβεβαίωσις τῆς 4^{ης}. Μὰ εἶναι λοιπὸν ὅλως ἄσχετος ἡ Ἐπιστήμη πρὸς τὴν ἐπιτροπεῖαν αὐτήν; Ὁ τίτλος κἄν δὲν τὴν ἔπεισεν ὅτι πρόκειται περὶ ἄλλης ἐργασίας; Ἀφοῦ γίνεται ἀλληλεπίδρασις *φαινυλοξικοῦ αἰθυλεστέρος, αἰθυλικοῦ νατρίου καὶ ἰωδίου* δὲν εἶνε καθαρὰ σύνθεσις; Ὁ ἀρχισυντάκτης τοῦ κλασικοῦ περιοδικοῦ *Annalen der Chemie* καθηγητῆς Thiele ἔγραψεν ἡμῖν *κολακευτικώτατον εὐχαριστήριον* ἅμα τῇ λήψει τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης, δημοσιευθείσης ἀμέσως ἐν τῷ τόμῳ 375 καὶ ἐν σελ. 254 - 259 τοῦ περιοδικοῦ τούτου. Τὸ *Chemisches Centralblatt* 1910 καὶ ἡ *Revue générale de chimie* 1910 λίαν εὐφήμεως ἀναφέρουσι τὴν

σύνθεσιν ἡμῶν ταύτην, ἡ δὲ ἐπετηρὶς τῆς Ὁργανικῆς Χημείας τοῦ Schmidt διὰ τὸ ἔτος 1910 ἐν σελ. 124 ἀναγράφει ταύτην *ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ*. Τώρα πῶς ἔπαθεν ἡ ἐπιτροπεία αὐτὸ τὸ ὀλίσθημα; δὲν τὴν ἀδικοῦμεν! εἶνε πολὺ πιθανόν, μάλιστα δύνатаι νὰ θεωρηθῇ βέβαιον, ὅτι οἱ συντάκται τῆς ἐκθέσεως σκοπίμως δὲν κατενόησαν τὴν σημασίαν τῆς *συνθετικῆς* ἐργασίας ἡμῶν ταύτης.

Ἐπειτα τὸ σκεπτικὸν τῆς ἐπιτροπείας ἐπὶ τῶν πρωτοτύπων ἐργασιῶν ἡμῶν, ἀποτελούμενον *ἐκ 3 ἐν ὄλῳ στοίχων*, σκεπτικόν, ὅπερ καταδεικνύει τὴν ἐμπάθειαν καὶ τὴν ἀνειλικρίνειαν αὐτῆς. *Εἶμαι κάτοχος τῶν ὀργανικῶν συνθέσεων* λέγει ἡ ἐπιτροπεία λακωνικῶς καὶ ἐξαίρει τὴν 4^{ην} ἐργασίαν μου, ἐνῶ διὰ τὸν προστατενόμενον τῆς γράφει, ὅτι εἶνε *τελείως κάτοχος τῆς Ὁργανικῆς Χημείας*, δι' ἣν ὅμως ἐν τῷ συμπεράσματι ἐπιφυλάσσεται, θεωροῦσα αὐτὸν *φυσικοχημικόν*. Παρερχόμεθα μετὰ περιφρονήσεως καὶ οἴκτου πρὸς τῆς κρίσεως ταύτης τῆς ἐπιτροπείας, ἥτις προσάπτει ὄνειδος, τόσον εἰς τοὺς κριτάς, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην καὶ αὐτὴν δὲ τὴν εὐμενῆ ὑπὲρ ἡμῶν κρίσιν αὐτῆς εἰς οὐδὲν λογιζόμεθα.

Ἀνάλυσις τῶν ἡμετέρων συγγραμμάτων. Ἐδῶ πλέον καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια, ὥστε ταῦτα νὰ παρασταθῶσιν ὅσον ἔνεστιν μικροῦ λόγου ἄξια. Καὶ ἐν πρώτοις λίαν ἀνακριβῶς γράφει ἡ ἐπιτροπεία, ὅτι *ἡ ἀναλυτικὴ ἡμῶν χημεία καὶ οἱ ἀναλυτικοὶ πίνακες* εἶνε ἐκ τῶν πρώτων ἑλληνιστῶν ἐκδοθέντων, διότι οἱ πίνακες ἡμῶν ἐξεδόθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ὅτι *ἡ κατάταξις τῆς ὕλης εἶνε συστηματικὴ καὶ εὐληπιτος εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν χημικῶν ἀντιδράσεων* δὲν ἀναμένομεν νὰ τὸ εἴπη ἡ ἐπιτροπεία, διότι ἡ περὶ τούτου πεποιθήσις ἔχει ῥιζωθῆ εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἀπάντων τῶν ἐν τοῖς χημείοις ἀσχοληθέντων Ἑλλήνων ἐπιστημόνων.

Περὶ τοῦ ὀγκώδους ἐξ 880 σελίδων ἔργου ἡμῶν *Ὁδηγὸς πρὸς ἐξέτασιν ἐδωδύμων ποτῶν* κ.τ.λ. ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Δαμβέρρη, ἀρκεῖται ἡ ἐπιτροπὴ ν' ἀναφέρῃ δύο μόνον στοίχους, ὅτι δηλ. *περιέχει τὰς νεωτάτας μεθόδους πρὸς ἔλεγχον τῶν ἐδωδύμων καὶ ποτῶν*. Αἱ περὶ τοῦ ἔργου ἡμῶν τούτου εὐμενεῖς κρίσεις διακεκριμένων Ἑλλήνων, Γερμανῶν καὶ Γάλλων ἐπιστημόνων, φρονοῦμεν ὅτι θὰ ἦσαν ἱκαναὶ νὰ παρακινήσωσι τὴν ἐπιτροπείαν, ὅπως ἀσχοληθῇ περισσότερον, ἀλλὰ τοῦτο ἀντίκειται τόσον εἰς τὰς ἀρχάς, ὅσον καὶ εἰς τὰς *ἐκ τῶν προτέρων γνωστὰς ἀποφάσεις* αὐτῆς. Πι τὴν μέλλει τὴν ἐπιτροπείαν ἐὰν οἱ Γερμανοὶ γράφουν, ὅτι *τὸ πρῶ-*

τον νῦν ἐξ Ἑλλάδος προέρχεται αὐθεντικὴ συγγραφὴ χημικῆς προελεύσεως; Τί τὴν μέλλει εἶναι οἱ Γάλλοι δημοσιεύουν, ὅτι ἐπλουτίσαμεν τὴν χημικὴν φιλολογίαν διὰ τῆς ἀνεγνωρισμένης πολυμαθείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἔργου ἡμῶν τούτου κ.τ.λ.; Ἡ ἐπιτροπεία αὐτὰ δὲν τὰ βλέπει, διότι δὲν τὴν συμφέρουν.

Περὶ τῆς Ὄργανικῆς ἡμῶν Χημείας ἔργου ὀγκώδους καὶ ἀπαρτιζομένου ἐξ 722 σελίδων, μόνον τὰς λέξεις ταύτας ἀναφέρει ἡ ἐπιτροπεία «ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων γερμανικῶν συγγραμμάτων συντεταγμένον», ἐνῶ διὰ τὸ βιβλίον ἐξάμβλωμα τοῦ προστατευομένου αὐτῆς, ὅπερ εἶνε πλῆρες σφαλμάτων καὶ μεταφράσεις (δυστυχῶς οὐχὶ πιστῆ) ἐκ τοῦ γερμανικοῦ Diels καὶ Hollemann ἀναφέρει 7 ὀλοκλήρους στίχους καὶ ἐκθειάζει τὴν ἀξίαν(!) τοῦ ἔργου τούτου. Καταγγέλλομεν τὴν προᾶξιν ταύτην τῶν κριτῶν καὶ δὲν εὐρίσκομεν καταλλήλους λέξεις, ὅπως τὴν χαρακτηρίσωμεν, διότι σημειωτέον πρόκειται περὶ τῆς ἔδρας τῆς Ὄργανικῆς Χημείας, τὴν δὲ ὀργανικὴν χημείαν ἡμῶν δὲν ἐκρίνειν ἡ ἐπιτροπεία. Ἀλλὰ κρίσεις εὐμενεστάτας περὶ τοῦ ἔργου ἡμῶν τούτου ἔχομεν οὐχὶ μόνον παρ' Ἑλλήνων διακεκριμένων ἐπιστημόνων, ἀλλὰ καὶ παρὰ διασῆμων καθηγητῶν τῆς Χημείας, ὡς οἱ Wallach, Erdmann, Fischer Claisen, Crismer κ.τ.λ. ὁ τελευταῖος μάλιστα γράφει ὅτι ἐλπίζει νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ τῆς Ὄργανικῆς ἡμῶν Χημείας διὰ τὰ μαθήματά του. Ἐρωτῶμεν: εἶνε ἔντιμος ἡ προᾶξις αὕτη τῆς ἐπιτροπείας; Τὴν ἀπάντησιν δύναται νὰ δώσῃ πᾶς ἀμερόληπτος ἀναγνώστης.

Τί δὲ νὰ εἴπωμεν διὰ τὸ δίτομον ἔργον ἡμῶν, ὅπερ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Δαμβέργη ἐξεδώκαμεν Ἀνόργανα χημικὰ φάρμακα 1908 καὶ Ὄργανικὰ χημικὰ φάρμακα 1911; Οἱ δύο ὀγκῶδεις τόμοι οὗτοι ἐκ 1630 σελίδων ἀπαρτιζόμενοι λακωνικώτατα κρίνονται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ὡς χρήσιμοι διὰ τοὺς ἰατροὺς καὶ φαρμακοποιούς· μήπως ἔπρεπε νὰ συγγράψωμεν διὰ θεολόγους; Αὐτὸ καλεῖται κρίσις καὶ ἀνάλυσις ἔργων; Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἀνάλυσις ἰδίᾳ τοῦ δευτέρου ἡμῶν ἔργου τούτου τῶν Ὄργανικῶν χημικῶν φαρμάκων ἔχει μεγίστην σημασίαν προκειμένου περὶ τῆς ἔδρας τῆς Ὄργανικῆς Χημείας ἣν ἀγνοεῖ ὡς φαίνεται ἡ ἐπιτροπεία, ὅτι ἀκροῶνται οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ φαρμακοποιοί. Τὰ ἔργα ἡμῶν ταῦτα κριθέντα παρὰ κορυφαίων Γερμανῶν καὶ Γάλλων καθηγητῶν ὡς οἱ Wobbe, Schmidt, Apery, Thoms, Tschirch κτλ. θεωροῦνται ὑπέρτερα καὶ αὐτοῦ τοῦ κλασικοῦ ἔργου τοῦ Hager, ὅπερ πάλιν θεωρεῖται ὡς μοναδικὸν ἐν τῇ διεθνεί φιλολογίᾳ.

Ἐδῶ περατοῦνται ἡ ἀνάλυσις τῶν ἡμετέρων ἔργων καὶ ἡ κατά-
 λυσις πάσης λογικῆς καὶ δικαίας κρίσεως τῆς ἐπιτροπείας.

Περὶ δὲ τῆς εἰς τὴν ἐπετηρίδα τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου
 (1910) δημοσιευθείσης 25σελίδου *πρωτοτύπου ἐργασίας ἡμῶν*,
 ἦν σκοπίμως ἐγράψαμεν γερμανιστί, ὅπως κατανοήσωσιν καὶ οἱ ἐν τῇ
 ξένη ἐπιστήμονες, οἱ λαμβάνοντες τὴν ἐπετηρίδα ταύτην, ὅτι ὑπάρχει
 καὶ παρ' ἡμῖν πρωτοτυπία, ἔξερχομένη ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ Πανεπιστη-
 μίου; Σιωπᾶ ἡ ἐπιτροπεία! *Περὶ τῆς ραδιοεργείας τῶν ἑλληνικῶν
 ἱαματικῶν πηγῶν*; Σιωπᾶ ἡ ἐπιτροπεία! *Περὶ τῆς δοκιμασίας
 τῆς ὑδροχλωρικῆς κινίνης τοῦ κράτους*; Σιωπᾶ ἡ ἐπιτροπεία!
Περὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων τῆς Ἑλλάδος;
 Σιωπᾶ ἡ ἐπιτροπεία! Περὶ τοῦ *Ὁδηγοῦ πρὸς χρῆσιν τῆς Ὀργα-
 νικῆς Χημείας τοῦ κ. Ζέγγελη*. Ἐδῶ πλέον κατ' ἀνάγκην σιωπᾶ
 ἡ ἐπιτροπεία, διότι θίγεται ἕτερος προστατεύμενός της! *Περὶ τῆς
 ἱστορίας τῆς συγχρόνου Χημείας ἐν Ἑλλάδι*; καὶ περὶ ταύτης
 σιωπᾶ ἡ ἐπιτροπεία, διότι καὶ ἐδῶ ζωγραφίζεται καλῶς ὁ αὐτὸς προ-
 στατεύμενος! Παρατηρήσαμεν μάλιστα, ὅτι δὲν ἐπεστράφη ἡμῖν τὸ
 γερμανικὸν ἡμῶν πόνημα τοῦτο. Φαίνεται ἐπιθυμεῖ νὰ τὸ δωρήσῃ
 ἡ ἐπιτροπεία εἰς τὸν προστατεύμενόν της πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἱστο-
 ρικῆς καὶ σωτηρίας δι' αὐτὸν κρίσεως.

Περὶ τῆς *Χημείας ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἐπιστήμῃ*; περὶ τοῦ
χημικοῦ ἡμῶν ἐγκολπίου; περὶ τῶν λιθογράφων *Μαθημάτων
 Χημείας*; Περὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν ἐπιστημονικῶν ἡμῶν ἔργων;
 Περὶ τῆς κρίσεως τῶν δημοσιευμάτων τοῦ κ. Τσακαλώτου;
 Περὶ τῶν προόδων τῆς Ὀργανικῆς Χημείας; Περὶ τῶν ἀναλυτι-
 κῶν ἡμῶν πινάκων; Περὶ πάντων τούτων κρίνει καλὸν νὰ σιω-
 πήσῃ ἡ ἀμερόλεπτος ἐπιτροπεία!!...

Περὶ *διδασκτικῆς ἱκανότητος*; Ταύτην, ἀσυστόλως παρανομοῦσα,
 ἐπίσης δὲν ἀναφέρει ἡ ἐπιτροπεία διότι... δὲν τὴν συμφέρει.

Περὶ *ἐργαστηριακῆς δράσεως*; Περὶ *συγκρίσεως προσόντων*;
 Περὶ *παραβολῆς διπλωμάτων*; Αὐτὰ τὰ ζητήματα ἡ ἐπιτροπεία
 προτιμᾷ νὰ μὴ τὰ θίξῃ ἐκ λόγων τοῖς πᾶσι γνωστῶν. Ὁ προστα-
 τεύμενος δὲν ἀντέχει εἰς τὰς πολλαπλᾶς ταύτας κρίσεις.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

“Οταν οί κ. κ. κριταί, συνερχόμενοι εἰς μυστικάς συνεδριάσεις, ἐλάμβανον τὰς ἀποφάσεις ἐκεῖνας, αἵτινες προεκάλεσαν τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν, οὐδέποτε βεβαίως ἀνέμενον, ὅτι ἐδίδετο καιρός, ὅπως τεθῆ ἡ ἐκθεσίς των ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Βουλῆς καὶ τῆς κοινωνίας.” Ἡλπίζον ἀναμφιβόλως, ὅτι οἱ προτεινόμενοι συγγενεῖς ἢ φίλοι των θὰ διωρίζοντο ἀμέσως καὶ αἱ πρωτοφανεῖς παρανομίαι, αἱ τερατώδεις ἀδικίαι καὶ αἱ λοιπαὶ ἀχαρακτήριστοι πράξεις των, δὲν θὰ ἤρχοντο εἰς φῶς.

Ἄλλ’ ὑπεράνω ὄλων τῶν ποταπῶν μικροσυμφερόντων, ὑπεράνω παντὸς προσωπικοῦ πάθους καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐπιστημονικῆς ἀληθείας τεθεῖσα ὀλόκληρος ἡ Βουλὴ, ἡγουμένων τῶν διαπρεπεσιτέρων καὶ εἰδικωτέρων πολιτευτῶν αὐτῆς, ἀπεκάληψε, κατεδίκασε καὶ ἐστιγματίσει κατὰ τρόπον πρωτοφανῆ τὰς πράξεις ταύτας τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπείας. Καὶ ἡ καταδίκη αὐτῆ ἔχει ἔτι μείζονα σημασίαν, ὅταν ἀναλογισθῶμεν καὶ τὴν ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ εἰδικότητα τῶν διαμαρτυρηθέντων ἐντίμων πολιτευτῶν. Καὶ ἀπεκαλύφθησαν ἀποκρύψεις ἐργασιῶν, κατεδείχθησαν ἀνυπόστοι τίτλοι, διετρανώθησαν μεταθέσεις εἰδικότητων καὶ παντὸς εἵδους ἀποφάσεις, αἵτινες οὔτε πρὸς τὴν Ἐπιστήμην ἔχουσι σχέσιν τινά, οὔτε πρὸς τὴν συνείδησιν. Εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία, ὡς ἐλπίζομεν, φορὰ, καθ’ ἣν ἐπιστήμονες ἐτόλμησαν νὰ παρουσιάσουν ἑαυτοὺς ὑπὸ τοιαύτας ιδιότητος.

Ἄλλὰ περὶ τούτων πάντων ὠμίλησεν ἤδη ἡ Βουλὴ καὶ ἡ γνώμη ἡμῶν εἶναι ἄνευ σημασίας καὶ κύρους. Οὐδὲν ἴδιον θὰ προσθέσωμεν. Ἐπὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ὁμως ζητημάτων εἴχομεν καθῆκον, εἴχομεν τὴν ὑποχρέωσιν ὡς ἐκ τῆς εἰδικότητος ἡμῶν νὰ διαμαρτυρηθῶμεν οὐ μόνον ὡς ἀδικούμενοι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιστήμης. Εἴχομεν καθῆκον νὰ ἐρωτήσωμεν ὑπὸ ποίαν εἰδικότητα ὁ

κ. Ἀραπίδης ἔκρινε φυσικούς; Ἀπὸ ποίου ἐπιστημονικοῦ ὕψους ἐλάμβανεν ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν πρωτοτύπων εἰδικῶν ἐργασιῶν τῶν διαπρεπεσιτέρων χημικῶν μας; Εἶναι ἄρα γε προᾶξις ἀνάρμοστος πρὸς τὴν τιμὴν ἢ ὁμολογία ἀνικανότητος ἐκεῖ, ἔνθα ἡ εἰδικότης ἐλλείπει;

Ἐπὶ τὸ βᾶρος ποιῶν γνώσεων, ὁ ἐν μόνῃ τῇ Παλαιοντολογία ἀσχοληθεὶς κ. Σκοῦφος, ὡς ἀπεκαλύφθη ἐν τῇ Βουλῇ, ἔκρινεν εἰδικούς Φυσικούς καὶ Χημικούς καὶ Βοτανικούς; Αὐτός, τοῦ ὁποίου «Στοιχεῖα Φυσικῆς» τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων ἀπερρίφθησαν, ὡς βρίθοντα σφαλμάτων ἐπὶ στοιχειωδεστάτων καὶ κοινοτάτων ζητημάτων, μὴ ἐπιτρεπομένων οὐδ' εἰς μαθητὰς Γυμνασίου;

Καιρὸς εἶναι νὰ ἐννοηθῇ ἐπὶ τέλους, ὅτι οἱ ἐπιστήμονες δέον νὰ ἔχωσι καὶ χαρακτῆρα, προσαρμοζόμενον πρὸς τὸ ἀξίωμα αὐτῶν. Μόνον διὰ τοῦ συνδυασμοῦ ἐπιστήμης καὶ συνειδήσεως δὲ δύνηθῇ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ.

